

MITT FÖNSTER MOT VÄRLDEN

en Sfi-lärare berättar

Utdrag ur boken

Aziza, den somaliska, stolta och glada kvinnan, har redan berättat om sitt sommarjobb på ett äldreboende i Norrköping. Hon är strålande lycklig över att ha tjänat egna pengar för första gången i sitt liv. När hon kom till Sverige hade hon aldrig haft ett arbete utanför hemmet. Hon hade varit hemmadotter och hjälpt sin mamma sköta hemmet. Nu har hon haft sitt första riktiga jobb och har fått sina första löner. ”

Det är fantastiskt att få arbeta med gamla och känna att jag kan hjälpa dem och göra deras liv bättre, samtidigt som jag får betalt. Jag är glad och lycklig varje dag. Nu behöver jag inte leva på allmosor utan kan följa Profetens ord”, berättade hon för mig i telefon under sommaren. Andra har också ringt och pratat om sommarjobb, om familjen, om sjukdomar, om glädje, om långsamhet och om längtan tillbaka till skolan.

Utdrag ur boken

Två av grupperna sjunger tillsammans varje morgon. Anledningarna till att vi sjunger är flera. När vi sjunger är det lättare att hitta rätt uttal. Eleverna hör och härmar melodin i språket och kan sedan lättare prata med den melodi och betoning som vi efterfrågar i svenskan. Och just det att vi alla sjunger tillsammans gör att de vågar ta i lite. Då får de den träning av talapparaten, som de så väl behöver, men som ofta är svår att få. Är det sedan så att läraren ibland sjunger lite falskt eller fel blir det ännu bättre och eleverna känner att de vågar mer själva. Att sjunga är roligt och när vi har roligt är eleverna också mer motiverade att fortsätta arbeta. Många elever säger att de blir glada av sången och att det är roligare att arbeta vidare under dagen. En annan anledning till att vi sjunger är att eleverna ska få ta del av några svenska sånger och visor, både lite äldre och modernare. Det gör det intressantare att lyssna på radio eller titta på tv om det ibland spelas en melodi som de känner igen. Det händer att någon elev kommer glad och lycklig och berättar att hon på tv eller radio har hört en sång som vi har sjungit. De olika texterna kan vi också använda på samma sätt som alla andra texter. Vi lär oss nya ord, tränar att läsa, har uttalsövningar och diktamen med texterna. Det är bara fantasin som sätter gränserna.

Utdrag ur boken

Sara ser mycket generad ut och det märks tydligt att hon tycker det är pinsamt att erkänna för mig vad som har hänt. Hennes man, som går i samma grupp, har hjälpt henne med texten. Han är på en mycket lägre språklig nivå men hävdar ändå bestämt att hon har gjort fel när han tittar på hennes text. Hon känner sig pressad att ändra efter hans direktiv, för husfridens skull. Maken kan inte acceptera att hon är duktigare än han och försöker hela tiden ha koll på vad hon presterar och lämnar in.

Tänk om han kunde inse att varje människa måste arbeta efter sin förmåga och om han kunde tillåta frun att göra sina framsteg utan att han behöver känna sig mindervärdig och otillräcklig! För det är den troliga anledningen till att Saras text ser ut som den gör idag: fruns framsteg gör att han känner sig förminskad, han som är familjens överhuvud. Hon tar stora steg framåt i språkutvecklingen och lämnar honom bakom sig.

Utdrag ur boken

Ali, som utger sig för att vara journalist, visar sig dock inte kunna skriva alls. Med stor möda plitar han ner sin namnteckning och han har ingen studievana överhuvud-taget. Han har inte heller förmåga att ta till sig nya saker och har svårt att ta intryck av vad han hör och ser, och att uttrycka åsikter. Han förmår inte ta in att det kan finnas många olika sätt att tolka nya situationer och fenomen. Hur kan man vara journalist utan att kunna skriva och med en så enkelspårig syn på omvärlden?